

Tines de ca n'Escaiola (grup 2)

Talamanca

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Mas Escaiola, km 28,7 carretera BV1221 Terrassa-Navarcles, 08279 Talamanca
Emplaçament	Al km 28,7 carretera BV1221 Terrassa-Navarcles, camí a l'esquerra i després dreta, seguim uns 700m

Coordenades:

Latitud:	41.73356
Longitud:	1.93173
UTM Est (X):	411160
UTM Nord (Y):	4620746

Classificació

Número de fitxa	08277-207
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani
Segle	XVIII-XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Les tines han perdut completament la coberta i part del parament. La runa s'acumula a l'interior.
Protecció	Legal
Observacions protecció:	BCIL 617-I
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 013A00013
Fitxes associades:	
Tines de ca n'Escaiola (grup 1)	
Mas Escaiola	
Autoria de la fitxa	OPC Diputació de Barcelona

Descripció

A ca n'Escaiola hi ha dos grups de tines, un al costat del camí i altre proper a la casa, amb un total de quatre tines i una barraca. El segon grup se situa al nord, a prop de la casa i és constituït per dues tines. Ambdues tenen el dipòsit quadrat i formen un sol cos rectangular de 5,50 m per 3,15 m. La part inferior de la construcció és construïda amb pedra amorturada, i s'ha perdut la part superior dels murs i la totalitat de la coberta. No es pot determinar si l'accés era únic per a les dues tines o bé independent; sí podem dir, però, que molt probablement estava situat al parament sud-est. L'interior dels dipòsits és revestit amb peces ceràmiques envernissades, tot i que estan deteriorades i algunes filades han caigut. Els dipòsits són plens de runa i vegetació. Els brocs es localitzen al parament nord-oest i la pedra que els conforma sobresurt del mur. L'estat de conservació en el qual es troben és força deteriorat. AAVV (2005:212-213)

Història

El recipient fonamental per a l'elaboració del vi al Bages a partir del segle XVII era la tina. A l'edat mitjana la verema era xafada en un recipient de fusta que es coneixia amb el nom de follador i el most s'abocava després en un cup de fusta on es fermentava. L'evolució va portar a la construcció de cups o tines de pedra. Eren rodones o quadrades, fetes amb pedra i morter de calç i impermeabilitzades amb cairons o grans rajoles envernissades de color rogenc. Les tines enmig de les vinyes són la mostra més viva del passat vitivinícola de la comarca del Bages. A principis del XVIII la vinya ja era molt important a la zona del pla. A partir d'aquest moment es va viure una extensió del conreu al Bages, fet que farà proliferar la construcció d'aquest tipus d'estructures de tipus rural. La dificultat de transportar la verema per camins de bast, és a dir, per camins on només passava un animal, i la mateixa escassetat d'animals, determinà la localització de les tines. Tenir la tina a casa era l'opció més lògica en els pobles del pla, on les distàncies eren petites i els camins més bons permetien transportar la verema fins a casa. La problemàtica es presentava en llocs com el terme de Talamanca, d'orografia accidentada, d'hàbitat dispers, i amb camins dolents i enfilats que feien la distància entre la vinya i la casa més llarga. Una opció davant d'això doncs, consistia a construir la tina a tocar del mas principal, mentre que l'altre opció fou construir la tina a la mateixa vinya, de manera que, quan es veremava el raïm, anava directe a la tina. Amb la fil·loxera i el progressiu abandonament del camp a principis del segle XX, aquestes tines entren en desús. BALLBÈ (1993:7) Les tines enmig de les vinyes responen a un fenomen exclusiu de les Valls del Montcau. Cap altra comarca vitícola de Catalunya gaudeix d'aquest tret específic.

Bibliografia

AA.DD (2005). Tines a les valls del Montcau. Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Farell Editors, Sant Vicenç de Castellet.

